

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖLLE

kirjaamo@stm.fi, copyright@minedu.fi

ASIA

Euroopan komission ehdotus asetukseksi verkkosisältöpalvelujen rajat ylittävän siirrettävyyden varmistamisesta sisämarkkinoilla; lausuntopyyntö 10.12.2015.

LAUSUNNON ANTAJA

Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry

Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry:llä on jäseninä n. 830 ammattimaisesti toimivaa kevyen musiikin säveltäjää, sanoittajaa ja sovittajaa. Valvomme ja edistämme suomalaisten säveltäjien, sanoittajien sekä sovittajien taloudellisia ja ammatillisia etuja, yhteiskunnallista arvostusta sekä yhteisöllisyyttä.

Elvis ry on Säveltäjien Tekijänoikeustoimisto Teosto ry:n Luovan työn tekijät ja yrittäjät Lyhty -projektin jäsen. Tuemme näiden tahojen antamia lausuntoja.

Elvis ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta ja lausuu kunnioittaen seuraavaa:

Yleisesti digitaalisesta sisämarkkinasta (DSM)

- Kannatamme komission näkemystä kulttuurisen monimuotoisuuden tärkeydestä ja sitä tukevien toimien keskeistä asemaa digitaalisten sisämarkkinoiden kehittämisessä.
- Etenkin Suomen kaltaisilla pienillä markkina-alueilla toimivien markkinoiden edellytykset ovat selkeämpi ongelma kuin tekijänoikeuksien alueellisuus.
- Mikäli Internet-välittäjä osallistuu sisällön jakeluun, sen ei tule voida piiloutua sähkökauppasääntelyn vastuuvapausääntöjen taakse. Välittäjien tekijänoikeudellista vastuuta koskevia sääntöjä on selvennettävä.
- On tärkeää, että tekijänoikeuden rajoitukset perustuvat kansalliseen harkintaan.
- On tärkeää tukea ja kannustaa suomalaisia yrityksiä niiden pyrkimyksissä hakeutua rajat ylittävälle tuotteiden ja palveluiden markkinoille, mutta se ei saa tapahtua luovien sisältöjen tekijöiden toimeentulon kustannuksella.

Erityisesti Portability-asetuksesta

1. Asetus puuttuu merkittävällä tavalla toimialan sopimusvapauteen

Pidämme komission ehdotuksen päämäärää, eli verkkosisältöpalveluiden rajat ylittävän saatavuuden kehittämistä, kannatettavana.

Komission keino, asetuksen antaminen, on kuitenkin ongelmallinen. Asetus puuttuu poikkeuksellisen voimakkaalla tavalla tekijänoikeudelliseen sopimustoimintaan ja rajoittaa sopimusvapautta. Sen vaikutus ulottuu myös ennen sen voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin mikä aiheuttaa haasteita esimerkiksi tekijänoikeusjärjestöille.

Koemme, että tällaisen pakottavan menettelytavan tulee pysyä ehdottoman poikkeuksellisena, eikä markkinaosapuolten toimintatapojen määrittämisestä ja heidän neuvottelu- ja sopimusvapautensa kaventamisesta saa muodostua digitaalisten sisämarkkinoiden vakiintunutta toimintatapaa.

2. Arvonsiirto YouTuben kaltaisille välittäjäpalveluille lopetettava

Suomen tulee ajaa välittäjäpalveluiden vastuusääntöjen selventämistä ja vaatia asian korjaamiseksi tietoyhteiskuntadirektiivin muutosta. Muutoksella selvennettäisiin, että näiden aktiivisesti toimivien välittäjäpalveluiden toiminnassa on tosiasiallisesti kyse luovien aineistojen saataville saattamisesta, mikä edellyttää lupaa oikeudenhaltijoilta.

Tämän Safe Harbour-säädöksen luoma porsaanreikä pitää tukkia siten, että YouTuben kaltaiset sisältöjen välittäjäpalvelut noudattavat samoja ehtoja kuin eurooppalaiset sisältöpalvelut.

3. Luovien sisältöjen tekijät tulee huomioida sisältöjen siirrettävyydessä

Monissa palveluissa rajat ylittävät sisältöpalvelut ovat jo todellisuutta. Esimerkiksi keskeisimmät musiikkipalvelut toimivat jo tällä tavalla. Markkinakehityksen itseohjautuvuuden suunta on oikea, mutta kehityksessä tulee ottaa huomioon yritystoiminnan toimintaedellytyksien lisäksi kulttuurin monimuotoisuuden ylläpitäminen sekä luovien sisältöjen tekijöiden kohtuullinen ja toteutuva korvaus.

Sisältöoikeuksia on voitava jatkossakin ostaa ja myydä halutun laajuiselle alueelle. Palveluntarjoajilla on oltava myös jatkossa oikeus halutessaan käyttää maarajoituksia (geoblokkaus).

Mikäli jokaisen palveluntarjoajan tulisi hankkia koko EU:n laajuiset tai jopa koko maailmanlaajuiset käyttöoikeudet, olisivat seuraukset hälyyttäviä suhteessa komission keskeiseen näkökulmaan pienten kulttuurialueiden ja kulttuurin monimuotoisuuden turvaamisen suhteen. Peräänkuulutammekin tässä sopimusvapautta.

4. Tilapäinen oleskelu

Esityksen mukaan asetus koskee henkilön tilapäistä/väliaikaista (temporary) oleskelua toisessa maassa. Määritelmässä ei kuitenkaan tarkenneta, mitä väliaikaisuudella tarkoitetaan.

Koemme, että olisi olennaista määritellä asetuksen perusteluihin edes jonkinlaisia suuntaviivoja väliaikaisuuden määrittelyyn.

5. Siirtymäaika

Esityksessä asetuksen voimaantuloajaksi on suunniteltu puolta vuotta. Koska asetus muuttaa myös olemassa olevia sopimuksia ja siihen voi liittyä tulkintavaikeuksia, esitämme että siirtymäaika on vähintään 12 kuukauden mittainen.

6. Jatkovalmistelut

Jatkovalmistelussa on syytä kiinnittää huomiota siihen, voiko syntyä epäselvyyttä siitä, minkä maan lainsäädäntöä sovelletaan esimerkiksi sopimus- ja tekijänoikeusrikkomuksissa.

Helsingissä 15.1.2016

Aku Toivonen, toiminnanjohtaja, Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry